

החברותא

בס"ד ערש"ק פר' שלח י"ד סיון תשע"ד

החברותא בשאנן פנימי לחברים גליון מס 482

פנינים יקרים

שלח לך אנשים וגו' (י"ג, ב') דהנה צריך האדם לעבוד את הבורא להסתכל תמיד בשפלותו ולשבר ולהכניע את הגשמיות והארציות, ב' לחשב תמיד רוממות א-ל ולילך במחשבות טהורות וכו'. וזהו וישבו מתור הארץ כלומר ע"י הסתכלותם בארציות להכניעם, ב' מקץ ארבעים יום היא התורה שניתנה לארבעים יום שלמדו תורה במחשבות טהורות.

שלח לך אנשים ויתורו את ארץ כנען (י"ג, ב') איתא במדרש אע"פ שהאנשים גדולים היו ובכ"ז בסוף ארבעים יום נהפכו ועשו עצמן כסילים כמש"כ ומוציא דבה הוא כסיל, מלמדנו שהאדם נמצא בסכנה מתמדת, וכך דרשו חז"ל (ברכות כט) יוחנן כה"ג שימש בכהונה גדולה שמונים שנה ולבסוף נעשה צדוקי. מטרת ההתבוננות התבודדות אינו בכדי לייסר את היצ"ר או את האחרים, אלא בכדי לבקר את עצמו ולהעמידו בנקודה הבחירה. על זה צריכים להרבות בתפלה כתפלת משה על יהושע י-ה יושיעך מעצת מרגלים. (פלגי מים)

שלח לך אנשים ויתורו את ארץ כנען וגו' תשלחו כל נשיא בהם (י"ג, ב') בדרך מליצה אפ"ל שהמלה תשלחו יכולה להקרא עם ההמשך כלומר תשלחו כל נשיא בהם. והכוונה כזה מכיון שכידוע חטא המרגלים היה בשרשו תוצאה מגאולה. כדי לעקור מקרבם את הרגשת הגאולה והנשיאות אמר משה תשלחו כל נשיא בהם - כלומר תשלחו כל הרגשת התנשאות הקיימת בכם...

ויקרא משה להושע בן נון יהושע (י"ג, ט"ז) רש"י: התפלל עליו י-ה יושיעך מעצת מרגלים. חז"ל אומרים יצרו של אדם מתגבר עליו בכל יום ומבקש להמיתו. כאשר נמצאים במצב של מלחמת היצר (כמעשה המרגלים) צריך להכיר שנמצא בסכנה ושיתפללו עליו. כי מי שאינו מרגיש שהוא במצב מלחמתי זה בעצמו מוכיח שהוא שבוי ביד יצרו הרע. הרי שיש לחיות תמיד בשקול הדעת ובשימת לב ולהתפלל לס"ד.

ויהם כלב את העם אל משה עלה נעלה (י"ג, ל') והענין דהמה היו מפחדים מפני ששמעו מאלדד ומיידד שמתנבאים: משה מת ויהושע מכנים. אמרו שבודאי יכשלו בכבוש הארץ בלי משה ולכן השתיק כלב את העם במדבר שחשו את כל המופתים אל משה כי אדרבה גדולת משה תלוי בעם ישראל דכל זמן שהיו נוזפין במדבר לא נתיחד הדבור למשה, לכן אמר עלה נעלה בעצמינו ברצות ה' בלא משה כי אין הכרח למשה להיות סיבה אצל השם להנהיג הנסית כי הצורך שהאומה הישראלית בעצמה תהיה ראויה להשגחה האלקית הפרטית.

והנפש אשר תעשה ביד רמה וגו' הכרת וגו' עונה בה (ט"ז, ל') פרש"י הם גרמו לעצמם מיתה. וההסבר שכל חטא בא מן התגברות התאוה או הכעס או פחד וכד'. אבל לעבוד ע"ז אין לזה שורש בשבע ההולדה רק רוע השכל ושגיונו לזה אמר כי היא היתה בעצמה סיבה לזה העון. עפ"ז מובן מה דאמרינן בקדושין (דף ט) שכל העבירות אינן מצטרפות מחשבה למעשה רק בע"ז משום דכתיב למען תפוס ישראל בלבם ודו"ק.

ועשו להם ציצית (ט"ז, ל"ח) מצות ציצית מרומז בה דכללות הבריאה נקרא "בגד" ומאחר והבריאה עדיין לא נגמרה הניח הבוית"ש לבעל הבחירה שהוא ישרים אותה ולכן העיר הבורא במצות ציצית המרומז בבגד שמצדדיו יש עדיין חוסין שעדיין לא נארגו ללמדו שגם בהלוך בדרך ה' אלמלא הקב"ה עוזרו לא יוכל להתעורר וכו'.

ויקח קרח (ט"ז, א') איתא במדרש קרח לקח טלית שכולה תכלת ושאל מהו שתהא פטורה מן הציצית, אמר לו משה חייבת, א"ל קרח טלית שכולה תכלת אין פוטרת עצמה וארבע חוסין פוטרות אותה. וכן דבית מלא ספרים החייבת במוזהו. הטלית שכולה תכלת מסמל את העוסקים במצוות והבית מלא ספרים מסמל את תופסי התורה ומ"מ ללא קבלת עול מלכות שמים וללא הכנעתו למנהיג הרוחני כל זה אינו שוה. וזה מה שאמר משה לקרח...

(מצור דבש להד"ז שמינהויו זצ"ל)

האשק שיחת הרא"ש ז"ל פירשת לך לך תפלה - הו"א לזכרון ע"י א"א

ולכן, גם בדור ירוד כזה, באם יש אחדות בין יהודים יש ניצוץ של משה רבינו, שנמצא בכל דור ודור אם כולם מתאחדים ואוהבים אחד את השני. וכמו שהצדיק אמת הוא יחד עם ה' מפני שהוא שרוי בסכנה גדולה וצריך את המציל וממילא הוא מוכרח להיות בדביקות, כך גם יהודים על ידי האחדות יכולים להגיע לדביקות כמו הצדיק אמת. ובאם אנו נחיה בסכנה שלא נאבד חלילה אחד את השני ועל ידי זה את משה רבינו, נזכה לניצוץ של משה רבינו, שהגיע לתכלית הביטול והדביקות בה'. ובאם אנו נהיה באחדות, ובפחד שלא לאבד את האחדות, ינתן לנו בכל נשימה ניצוץ ממש משה רבינו, וכל אחד יהיה בבחינת משה רבינו. ואז יהיה "נחית כצאן עמך ביד משה ואהרן", לפי בחינת הדור. וכמו השכינה, שבכל מקום שגלו ישראל שכינה עמהם, שכינתא בגלותא, כך משה רבינו, המנהיג לפי הדור. וכל זה הוא מכח אותם יהודים המתאחדים באמת, בבחינת סכנה. וכמו הטובע שצריך את המציל, כך הם חיים עם משה רבינו באמונה, כמו התינוק שחי עם אמו.

אך זכה דור המדבר למנהיג כמו משה רבינו? ע"י "ויאמינו בה' ובמשה עבדו". בדור המדבר היתה אש של אמונה, וכמו שבהנהגה של משה רבינו הם ראו במוחש את כל הניסים שעשה להם, כך האמינו בה' באותה דרגה כמו שהאמינו במה שראו שמשע עבדו מנהיגם, האמונה בה' ובמשה עבדו היתה באותה דרגה. ולכן זכו למנהיג כמשה רבינו. בשביל מנהיג כזה צריך דור כזה. ורק ע"י שהאמינו שהם נגאלים, וכאשר

באדם יש הרבה מדריגות הנובעים משורש נשמתו. יש שחי עם בחינת דוד המלך, או השב"י, הבעש"ט וכדו' כל אחד לפי שרשו. ואלו ואלו דברי אלוקים חיים. שהרי יש שבעים פנים לתורה, וכל אחד יש לו את שרשו. כל הצדיקים הללו: דוד המלך, רבי

אך זכה דור המדבר למנהיג כמו משה רבינו? ע"י "ויאמינו בה' ובמשה עבדו". בדור המדבר היתה אש של אמונה, וכמו שבהנהגה של משה רבינו הם ראו במוחש את כל הניסים שעשה להם, כך האמינו בה' באותה דרגה כמו שהאמינו במה שראו שמשע עבדו מנהיגם, האמונה בה' ובמשה עבדו היתה באותה דרגה. ולכן זכו למנהיג כמשה רבינו. בשביל מנהיג כזה צריך דור כזה. ורק ע"י שהאמינו שהם נגאלים, וכאשר

אמו. כאשר אנו נגיע לכוז שלימות הדביקות, יהיה אצלינו בחינת משה רבינו. זה הפירוש שבכל דור יש ניצוץ של משה רבינו. כשיש אחדות, כשאוהבים את השני אפילו אם הוא שונא אותי, ומקבלים אותו כשליח מאת ה', כסיבה המעוררת לבוא לדביקות, ועל ידו אני נזכר לבוא לדביקות בה', אז נהיה בחינת ניצוץ משה רבינו. וכאשר נתאחד נזכה למנהיג כזה, ולא תהיה לו ירידה בחינת "לך רד כי שחת עמך", רק "נחית כצאן ביד משה ואהרן", והיות וישאר בגדלותו זה יהיה בחינת משיח צדקינו, ואז יבנה הרבש"ע את בית מקדשינו. ונזכה במהרה בימינו אמן.

אמר להם משה "פקד פקדתי את בני ישראל" האמינו בלב שלם, בכח זה זכו למנהיג כמשה רבינו. וכמו כן בדורנו אם נחיה באמונה, נזכה לבחינת משה רבינו.

כאשר אנו נחיה באמונה, נהיה מאוחדים כולנו, ולא כועסים ורוגזים ומדברים לשון הרע אחד על השני. ואפילו אם נופלים, לא מתרגזים על הנפילה, רק יודעים שהיא באה לעורר את האדם לדביקות. שהרי הרבש"ע הוא אמונה ואיך יתכן להיות דבוק בו אם אני רחוק ממנו, לכן הוא שולח לי כל מיני סיבות, למשל שאדם יצעק עלי, ואפילו אם הוא האשם אני יודע שאלקים אמר לו קלל, והוא רק בא לעורר אותי להיות כגמול עלי

שיחת הרא"ש ז"ל א"א נכתב ע"י א.א.

המשיח. לחכות לביאת המשיח זה כמו אמא שמחכה ללידה, היא סובלת את צער ההריון, ולבסוף את יסורי הלידה, ורק אחרי כל זה היא זוכה לאור - לראות את התינוק שנולד. בכדי להגיע למשיח צריך לעבור מלחמת גוג ומגוג. יסורים כאלו שהחושך יכסה ארץ, תוהו ובוהו, ומתוך החושך הגדול הזה ניכר האור - יתרון האור מן החושך.

וזו הסיבה שלמרות שסבלנו הרבה חשכויות לאורך שנות הגלות, עד ששש מליון יהודים נהרגו, ומאז דם ישראל נשפך כאן בארץ ללא הפוגה. למרות שעברנו כל כך הרבה חושך האור לא התגלה, ולא זכינו להתגלות האור מתוך החושך הגדול. מכיון שהאדם

איך יכול יצור אנוש להשיג את הבורא? לא רק לדבר אודותיו, אלא להרגיש את מציאותו? האדם אינו יכול להשיג את מציאות הבורא אלא ממנו בעצמו ("פון זיך אליין"). האדם הוא יצור שמרמה את עצמו, כך הוא טבעו שבו נברא, ובכדי למצוא את הבורא עליו לחיות באותה בחינה של הבורא, שהוא יחיד בעולמו וחי לעצמו. ולזה יוכל לבוא רק אם יתגבר על טבעו ולא ירמה את עצמו. אך האדם אינו רוצה לבטל את עצמו כליל. תמיד הוא רוצה להשאר במשהו. וזו הסיבה שעדיין לא זכינו לגאולה.

כולם אומרים "ה' יעזור", "שיבוא המשיח", אך אינם חושבים על מה שאומרים. באופן שהם מחכים לביאת המשיח, לא יבוא

תמיד מרמה את עצמו.

לאמיתו של דבר, כל המידות הרעות נמצאות בכל אחד. כל אחד נברא במידה רעה מסוימת, וכאשר הוא מתפתה אחריה והולך בדרכה, הוא משחית את כל המידות הטובות שיש בו. וכל אחד ואחד, מהרשע הגדול עד הצדיק הגדול ביותר, צריך לעבור את ימי חייו עם המידה הרעה שטבועה בו. אל לו לאדם להשלות את עצמו שיוכל אי-פעם להשתחרר מהמידה הזו בה הוא נברא, כי זה טבעו מבריותו. וכשם שהתפוח לא יכול להיות לימון והלימון לא יכול להיות תפוח, כך האדם לא יכול לצאת מן המידה הטבועה בו מעצם בריאתו. עם המידה הזאת הוא נולד, ולעולם לא יכולים להתנער ממנה. ולמה? כי מי ברא אותו עם מידה של גנב, זה שברא את העולם, ברא אותו במדה רעה זו, הוא זה שמגרה אותו לגנוב. וכנגד זה הוא לא יוכל לשנות מאומה. הרבש"ע נתן לו את הרגש הזה לרע כדי שבאותו רגש יעבוד אותו על ידי המנעותו מלבצע בפועל את זממו.

אך אם כן הוא, שהוא לא יכול לשנות את זה, צריך להבין: וכי הרבש"ע רוצה שיגנוב? ואם כן למה בא עמו בטרונאי על הרע שלו?

אכן, אנו רואים אצל יוסף הצדיק שהרבש"ע גירה בו את אשת פוטיפרע, וכאשר הוא היה בשיא המיצר שלח לו 'סיבה', את דמות דיוקנו של אביו, מכח הסיבה של דמות דיוקנו של אביו נחלשה התאוה. וזה מה שהרבש"ע רוצה מן האדם. ברגע שהרבש"ע שולח לו סיבה שמחלישה את התאוה, באותו רגע יש לו לאדם בחירה, ועל זה ה' תובע אותו - שבאותו רגע שמקבל את הבחירה יעצור את עצמו. וזו היתה גדלותו של יוסף הצדיק, שברגע שה' שלח לו את הסיבה הוא ברח, ולכן נשאר שמו יוסף "הצדיק" עד היום הזה. אבל על עצם המידה הרעה שיש לו הרבש"ע לא תובע אותו, כי הוא נתן לנו אותה בכדי שאת הרגש הזה שיש לו לרע לגניבה או לתאוה וכיו"ב - ינצל לעבודת הבורא ע"י שיכיר בחולשתו ויצעק אל ה' "שמרני קל" ויזמותי בל יעבור פי". ולאחר ששמע ה' אל תפילתו ומנע ממנו ע"י סיבה את המעשה הרע והאדם עומד בתומתו לדעת זאת שה' לבדו הוא שמנע ממנו לרדת שחת ע"י טבעו הרע. ובאופן זה וע"י מידתו הרעה זוכה האדם למצוא את הבורא.

המשך יבוא אי"ה

יו"ל ע"י מערכת החברותא רח' עדני 3 ירושלים
 פקס: 5325477 - 02 5829688
 ת.ד. 5080 ירושלים 91050

